

De Gestió, de Paradigma, de Model o de Sistema: La dificultat del canvi en Sanitat

Dr. JAUME AUBIA
Director Gerent/CEO
del Col•legi Oficial de Metges de Barcelona

FETS

► FET 1

- EL SISTEMA SANITARI PRESENTA GRANS DIFERÈNCIES ENTRE PAÏSOS. FINS I TOT SI COMPAREM A DINTRE ELS 2 MODELS PARADIGMÀTICS DE SNS O DE S. SOCIAL

USA ► FR ► DE ► NL ► DK,S,SF.. ► UK ► ES ► CUBA

* V. Ortun

DIFERÈNCIES

COMPAREM:

DESPESA

RESULTATS EN SALUT

COMPROMISOS ECONÒMICS DE LA POBLACIÓ

SISTEMES ORGANITZATIUS DE LA PROVISIÓ

ROLS DE LES PROFESSIONS

SATISFACCIÓ

ALTA INDEPENDENTMENT DELS RESULTATS I POSICIÓ en el SISTEMA-Model

FET 2

- ▶ TOTHOM CREU NECESSARI INTRODUIR CANVIS EN EL SEU SISTEMA

❖ EL 84% DE LA POBLACIÓ CREU QUE TENEN EL MILLOR SERVEI DE SALUT DEL MÓN.

❖ PERÒ EL 70% ESTÀN PREOCUPATS PERQUÈ CREUEN QUE ESTÀ EN RISC ECONÒMIC I CADA ANY S'HI HAN DE POSAR MÉS CALERS PER EVITAR-NE EL COLAPSE

(I ELS DÈFICITS NO PAREN D'AUGMENTAR)

❖ SINDICATS: “ESTEM ASSISTINT A UN PROCÉS INACCEPTABLE DE PRIVATITZACIÓ DEL NOSTRE SISTEMA PÚBLIC DE SALUT”

❖ “SALVEM EL NOSTRE SISTEMA SANITARI”

PARADOXA 1

CAP PAIS ESTÀ DISPOSAT A CANVIAR EL SEU STATU-
QUO SANITARI I EN GENERAL EL POLÍTIC QUE HO INTENTA
SOVINT ÉS CASTIGAT PEL ELECTORAT

NO IMPORTA TAMPOC NI LA SITUACIÓ DEL SISTEMA NI
EL SENTIT DEL CANVI

PARADOXA 2

RARAMENT LES REFORMES/CANVIS UN COP INTRODUI TS, SÓN RETIRADES PEL GOVERN ENTRANT del PARTIT OPOSITOR QUE HO CRITICAVA. ESPECIALMENT EN COPAGAMENT

FET 3

EN REALITAT EXCEPTE EN PAISOS DE L'EST (I ESPANYA ? AL CAURE LA DICTADURA), NO HI HAN HAGUT CANVIS DE SISTEMA EN CAP PAIS.

FET 4

TOTS ELS PAISOS EUROPEUS I OCDE, ESTAN INTRODUIINT “REFORMES” CONTINUES EN EL SEU SISTEMA, PERÒ ÉS DIFÍCIL DEFINIR UNA ÚNICA DIRECCIÓ DELS CANVIS, EXCEPTE PER LA NECESSITAT QUE LA CRISI HA ACELERAT A TOT ARREU DE RETALLAR O FRENAR EL CREIXEMENT DELS PRESUPOSTOS SANITARIS.

❖ CAP PAÍS NO HA DESMANTELLAT EL SEU SISTEMA PÚBLIC DE SALUT. COM SI en canvi, S'HAN PRIVATITZAT ELS SERVEIS, TELECOMUNICACIONS ELECTRICITAT, TRANSPORT, ...

❖ EL PROBLEMA DE SOSTENIBILITAT ECONÒMICA
(IN)

ES DONA A TOTS ES SISTEMES PÚBLICS I ÉS ERRONI CREURE QUE QUAN ELS PAISOS es vegin abocats a la crisi de SOSTENIBILITAT, ELS MODELS SANITARIS MÉS LLIBERALS SERAN ADOPTATS INEXORABLEMENT

“HISTORICISME” * ÉS ANTILLIBERAL

* Popper: “La Societat oberta i els seus enemics”

Conclusió

- ▶ EL DEBAT SOBRE LA NECESSITAT DE CANVIAR EL SISTEMA, PER “RACIONALS” QUE SIGUIN ELS ARGUMENTS I LES PROPOSTES ES un Debat ESTÈRIL:
- ▶ NO PRODUUEIX CANVIS.
 - ENS HEM DE CONCENTRAR EN REFORMES

QUINES REFORMES ?

EN QUIN MARC FILOSÒFIC I MORAL ?

QUINES REFORMES ?

**LLIBERALISME COM EL RACIONALISME es una POSICIÓ MORAL:
NECESSITA UNA DISPOSICIÓ A ESCOLTAR ALS ALTRES. Fins i tot al
“NO-LLIBERALS” ALS QUE S’ELS RECONeix VALOR DE DEFENSAR EL SEU
CONCEPTE “BE” EN EL MATEIX NIVELL QUE EL PROPI CONCEPTE DEL BE.**

“DETERMINAR el **BE NECESSITA DE LA COOPERACIÓ I SOBRETOT DE LA
LLIBERTAT”**

**LLIBERALISME NO ESTÀ NOMÉS MOTIVAT PER LA UTILITAT I ELS
RESULTATS, SINÒ QUE HO ESTÀ SOBRETOT PER LA JUSTÍCIA.**

Liberalisme & Justícia

PRINCIPIS JUSTÍCIA (1) Rawls

1. Dret irrevocable a bens -llibertats bàsiques:
 - iguals
 - compatibles amb els altres
2. Desigualtats per ser justes: sotmeses a Igualtat Oportunitats (I.O). Posicions obertes a tothom
3. I sota el principi de la diferència (“discriminació +”)

Liberalisme & Justícia (2)

▶ Nozik

- En societat actual hi ha incommensurabilitat dels arguments

Liberalisme & Justícia

Mc Intyre: Societat = incapacitat per acordar regles.

A. Botiguer: impostos = amenaça INJUSTA per Projecte de vida lliure.

B. Advocat: diferències/inequitats son INJUSTES.

A: (creu amb Rawls) “Adquisició JUSTA” posa límits a la REDISTRIBUCIÓ

B:

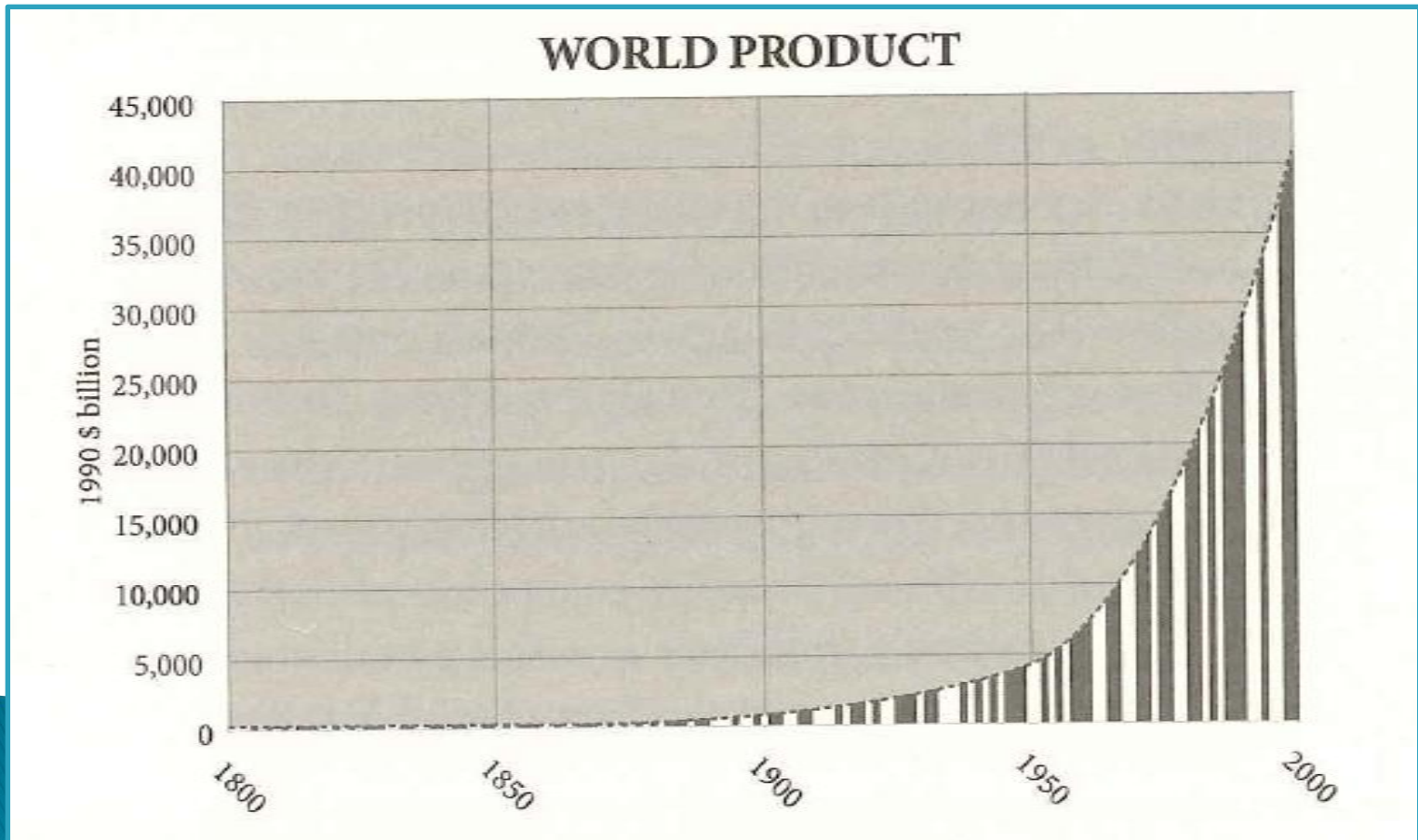
(Creu amb NOZIK) La “REDISTRIBUCIÓ JUSTA” posa límits a l’ADQUISICIÓ

A. McIntyre: “After Virtue”

Liberalisme & Justícia : A. Sen

- ▶ Cap institució pot considerar-se justa només en base a l'adequació als principis.
- ▶ Bondat acte (Institució) depèn de la suma de CONSEQÜENCIES + Bondat de la INFORMACIO sobre la Utilitat agregada (i plural per tant)

Liberalisme & Utilitarisme: “Jutgeu-nos pels resultats”

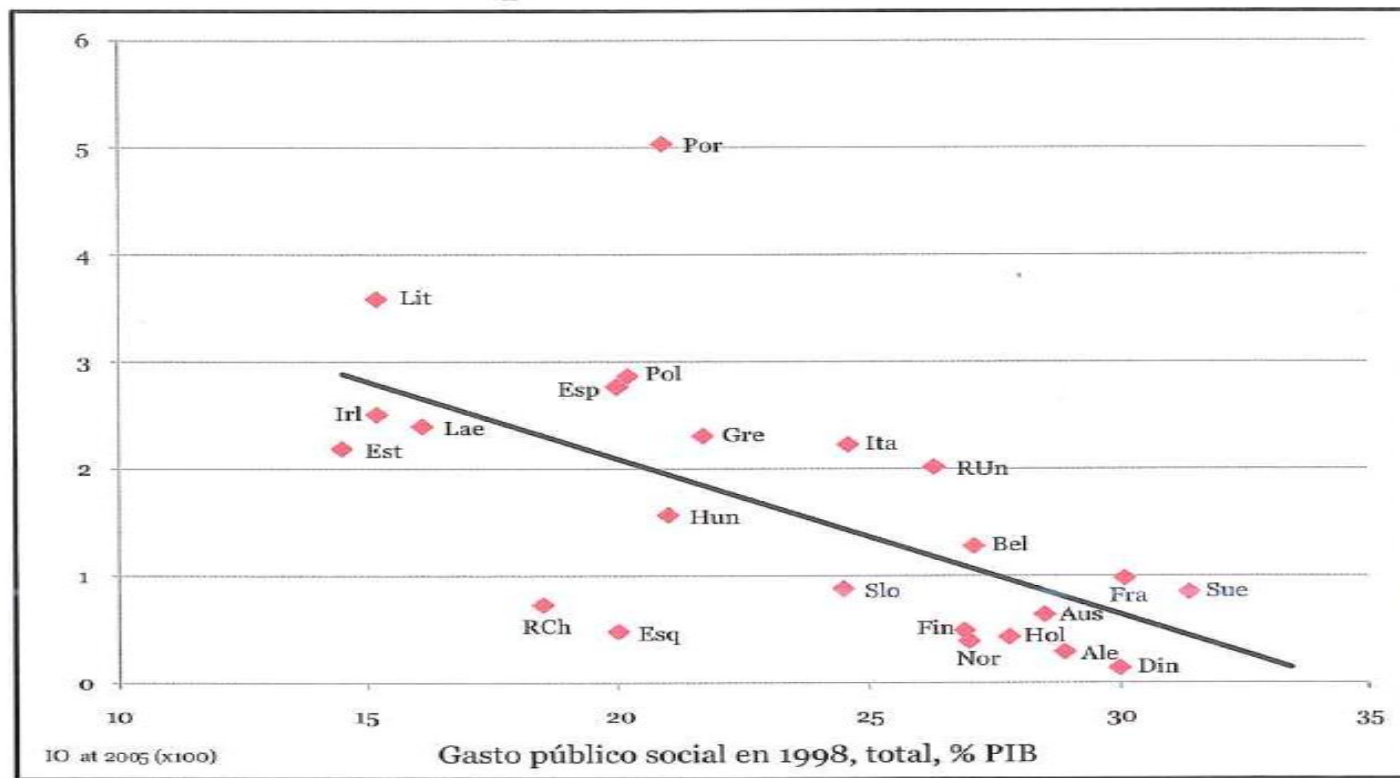
Relació entre Despesa Sanitària i Justícia

- ▶ La Desigualtat simple no diu res de la Justícia
Desigualtats Justes: Diferències Esforç
Desigualtats Injustes : No depenen del Individu
- ▶ La manca de I.O. Si Influeix sobre el creixement econòmic. Mala col·locació dels Recursos Humans

Despesa Pùblica social

- ▶ La IO es correlaciona amb la Despesa Pùblica
- ▶ Disminuir Despesa Pùblica equival a disminuir la I.O ?

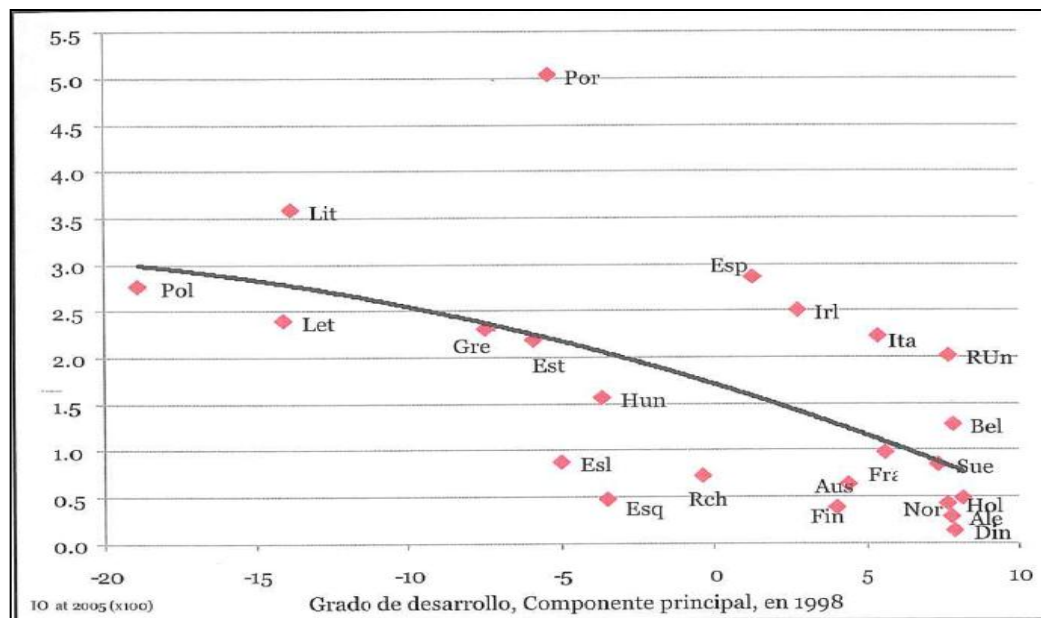
DESPESA SOCIAL TOTAL & DESIGUALTAT D'OPORTUNITATS

Igualtat OPORTUNITATS & SISTEMA SANITARI

2n FET

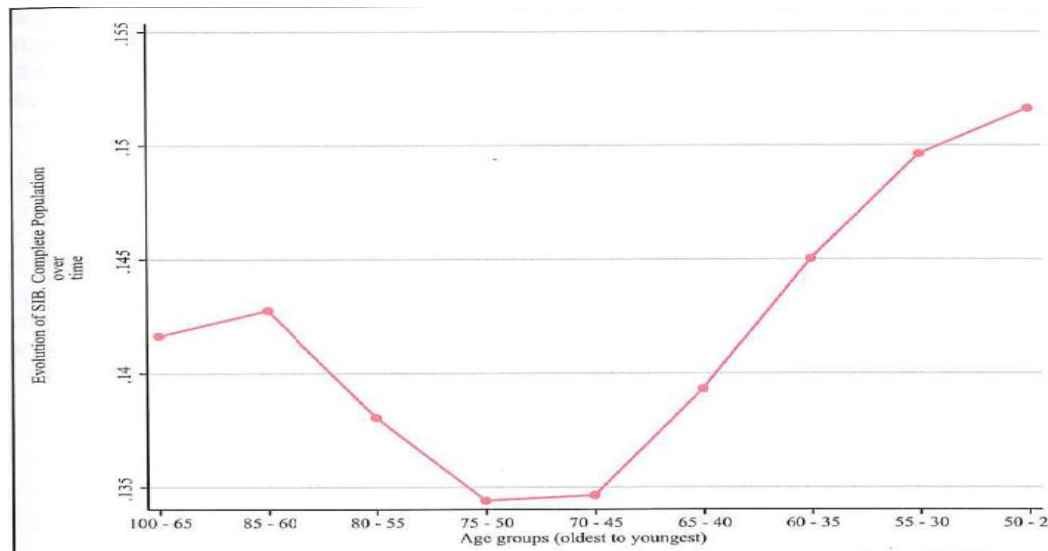
“Entre els països desenvolupats UE, som el pitjor en Igualtat d'Oportunitats (I.O.)

Igualtat OPORTUNITATS & SISTEMA SANITARI

3er FET

La mobilitat social està disminuint (homes). I per tant, l'assignació de talent està empitjorant !!!

Factors que expliquen la correlació de la Despesa Pública i la Desigualtat

SI	NO
SANITAT	ATUR
NENS	PENSIONS
EXCLUSSIÓ	IT-BAIXOS

1. MÉS “DINERS” A SANITAT PÚBLICA ⇒ I.O.

- LLIBERTAT BÀSICA (Rawls)
- PRINCIPI A.Sen :Capacitats individuals basada en Informació

- 2.– INGRESSOS BASATS EN TAXES per ÚS
- + SISTEMA PROTECCIÓ que eviti EXCLOSOS
I NO EN IMPOSTOS
- IMPOSTOS = ↓ CREIXEM = ↓ CAPACITAT COMPETIR
- + INCENTIU ASSEGURAMENT PRIVAT
- Societat té capacitats econòmiques en excès :
 - Exemple JOC
 - Exemple LUXE
 -

3. BASAT EN INFORMACIÓ *UTILITAT* (A.Sen)

- **TRANSPARÈNCIA RESULTATS** tant en SALUT com ECONÒMICS
→ **Centrl. RESULTATS**
- QUALIFICACIÓ (EVALUADA) DELS PROFESSIONALS
→ **PROFESSIONALISME**

4. **COMPETÈNCIA** PER RESULTATS

EXCEL·LÈNCIA = ESFORÇ = necessita incentius

EVITAR INCENTIUS PERVERSOS DELS AGENTS

EL CONCEPTE DE JUSTÍCIA ÉS INCOMPATIBLE AMB LES RAONS I
ELS VALORS DE L'AGENT (*Unanimitat en Rawls, Nozik,...*)

*“ELS JUDICIS DE VALOR POSICIONAL AMAGUEN
SEMPRE INFORMACIÓ” (A. Sen)*

- . **RISC 1** CONDICIONS SOCIALS GENERALS del País CAP A UNA D.O. CREIXENT

QUE ABOQUEN L’ESTAT DEL BENESTAR (SANITAT) A ESCLEERÒSI CREIXENT

A UN PARADIGME DE “CAPITALISME BENESTARISTA”

: “CAPITALISTME D’ESTAT DEL BENESTAR” (*Rawls: La Justícia com Equitat*)

L’OBJECTIU DE L’ESTAT ÉS SIMPLEMENT ASSISTIR ALS QUE SURTEN PENDENT....
PER TAL QUE NINGÚ CAIGUI PER SOTA NIVELL MÍNIM DE VIDA DECENT EN EL
QUE LES NECESSITATS BÀSIQUES ESTIGUIN COBERTES I QUE TOTHOM REBI
NES DETERMINADES PROTECCIONS.

PERO CONCENTRA EN POCS LA PROPIETAT I EN CONSEQUÈNCIA EL CONTROL DE
L’ESTAT.

PRODUEIX UNA SUBCLASSE DESMORALITZADA PER LES DESIGUALTATS QUE ES
COMPORTEN COM A DEPENDENTS CRÒNICAMENT I QUE COM A
CONSEQUÈNCIA NO PARTICIPEN DE LA VIDA POLÍTICA. NO PODEN
PERSEGUIR CAP IDEA DEL BE. EL SISTEMA NO COMPLEIX PRINCIPIS JUSTÍCIA
JA QUE ALESHORES LES INSTITUCIONS ACABARAN CAIENT EN LES MANS DELS
QUE TENEN “FAM DE PODER I DE GLÒRIA”

6. ENEMICS / RESISTÈNCIES A LES REFORMES

➤ RISC 2 “AGENTS”

- 6.1. Confusió entre ESTAT BENESTAR VS. BENESTAR SERVIDORS
(CONSERVADURISME SINDICAL)
- 6.2. CONFUSIÓ ASSEGURANÇA & PROVISIÓ
(MERCAT SENSE SEPARACIO DE ROLS)
- 6.3. CONTRACTES/ concerts SENSE INFORMACIÓ

5. ROLS DE L'ESTAT/ Administració Pública

➤ RETIRAR/EVITAR INCENTIVUS PERVERSOS PER AGENTS

5.1. SEPARAR CLARAMENT PROVISIÓ I ASSEGURAMENT (PÚBLIC i Privat també)

5.2. OFERIR INFORMACIÓ : AGÈNCIA(ES) INDEPENDENT(S) que evaluin i fonamentin les condicions PER A Establir & Mantenir “CONCERTS”

- RESULTATS
- NOVES TECNOLOGIES
- AVALUACIÓ PROFESSIONALS

5.3. LLIBERTAT X COMPETIR (X CONCERT)

- POSSIBILITAT DE “FRACASSAR” → PERDRE EL CONCERT
- POSSIBILITAT DE NOUS AGENTS
 - SEMPRE QUE COMPLEIXIN ALS REQUERIMENTS ANTERIORS
- AUTOGESTIÓ: PODER de Compra als METGES AP

REFORMES

- ▶ CANVIS RACIONALS PER TAL QUE el sistema SIGUI MÉS EFICIENTS EN EL SENTIT DE PERMETRE QUE ELS BENEFICIS SANITARIS (INDIVIDUALS I DEFINITS PELS PROPIS INDIVIDUS = "RESULTATS EN SALUT") ES PRODUEIXIN AMB UNS COSTOS ECONÒMICS EL MÉS RAONABLES POSSIBLES.
- ▶ I QUE EL SISTEMA SANITARI INEFICIENT NO ES CONVERTEIXI EN UN FACTOR QUE IMPIDEIXI O DEBILITI LA COMPETITIVITAT ECONÒMICA DEL PAIS EN UNA ECONOMIA GLOBAL.

LA CRISI HA DE DONAR OPORTUNITATS PER INTRODUIR CANVIS DE PARADIGMA : REFORMA

Reforma & Sostenibilitat

Recursos escassos: efectivitat

Alineació Incentius dels agents amb el Sistema

Evitant abusos de Posició Dominant

Burocràcies / Professionals funcionaritzats

Captació ineficient de rendes (USA)